

บรรณานุกรม

- จำนง วิบูลย์ศรี. "จิตวิทยาภาษาศาสตร์" วารสารจิตวิทยาคลินิก, 3 (ส.ค.2516), 45-54.
- ฐะปะนีย์ นาครทรรพ. บันทึกค้นคว้าภาษาไทยเล่ม 1: ความสำคัญของภาษาไทย, พระนคร, กรุงเทพฯการพิมพ์, 2517.
- เทอดสกุล บุญฐานนท์. "การศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านบทความที่มีเครื่องหมายวรรคตอน กับ บทความที่ไม่มีเครื่องหมายวรรคตอน" วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต แผนกวิชาประถมศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2517.
- ธีระ อาชวเมธี. "อิทธิพลของการเรียงคำและการเว้นช่องว่างระหว่างคำต่อการรับรู้สร้อยคำ" วารสารครุศาสตร์, 4 (ก.พ.-พ.ค.2517), 45-50.
- ปรีชา ชรรมา. "บทคัดย่อปริญญาโท วิทยานิพนธ์ เพื่อรับปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (จิตวิทยาพัฒนาการ) 2505, ของนิสิตวิทยาลัยวิชาการศึกษา ภายใต้การควบคุมและแนะนำของสถาบันระหว่างชาติสำหรับการค้นคว้าเรื่องเด็ก" วารสารการวิจัยทางการศึกษา, 2 (พ.ค.-ส.ค. 2506), 12-14.
- เสนีย์ วิลาวรรณ. หลักการใช้ภาษาไทย, พระนคร, วัฒนาพานิช, 2513.
- พระยาอนุমানราชชน. นิรุกติศาสตร์ ภาค 1, พระนคร, ส่วนท้องถิ่น, 2510.
- Aronoff, Joel. and Others (comp.). Psychology Today, California, Communications Research Machines, Inc., 1970.
- Geyer, John J. "Perceptual System in Reading : The Prediction to Temporal Eye-Voice Span," Perceptual and Reading. Delaware, International Reading Association, 1969.

- Gunderson, Doris V. Language and Reading. New York Holt, Rinehart and Winston, Inc., 1971.
- Kirk, Roger E., Experimental Design : Procedures for the Behavioral Science. California, Wadsworth Publishing Company, Inc., 1968.
- Newell, Allen. and Simon, Herbert A. Human Problem Solving. New Jersey, Prentice-Hall, Inc., 1972.
- Nodine, Calvin F. and Hardt, James V. "Role of Letter - Position cues in Learning to Read Words," Journal of Educational Psychology, 61 (1970), 10-15.
- Samuels, S.J. and Jeffrey, W.E. "Discriminability of Words and Letters ones used in Learning to Read," Journal of Educational Psychology, 57 (1966), 337-340.
- Smith, Frank. Understanding Reading. New York, Holt Rinehart and Winston, Inc., 1971.
- Smith, Nila Banton. Be a Better Reader : Book I. New Jersey, Prentice-Hall, Inc., 1963.
- Tinker, Mis A. "Illumination Intensities for Reading Newspaper Type," Journal of Educational Psychology, 34 (1943), 247-250.
- Williams, Joana P. Blumberg, Ellen E. and Williams, David V. "Cues Used in Visual Word Recognition," Journal of Educational Psychology, 61 (1970), 310-315.
- Winer, B.J. Statistical Principles in Experimental Design. New York, McGraw-Hill, Inc., 1971.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก.
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่ามัชฌิมเลขคณิต (Mean)

$$\text{สูตรที่ใช้ } \bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทนค่ามัชฌิมเลขคณิต

X แทนผลรวมของคะแนนทุกจำนวน

N แทนจำนวนคะแนนทั้งหมด

2. การวิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variance) แบบ 2 ตัวแปร

โดยใช้วิธี Two-Factor Experiment with Repeated on One Factor

$$\text{สูตรที่ใช้ (1) } = G^2/npq$$

$$(2) = \sum X^2$$

$$(3) = (\sum A^2 i)/nq$$

$$(4) = (\sum B^2 j)/np$$

$$(5) = [\sum (AB_{ij})^2] / n$$

$$(6) = (\sum P^2 k)/q$$

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การวิเคราะห์ความแปรปรวน

Source of Variation	SS	df	MS	F
ระหว่างผู้รับการทดลอง	(6)-(1)	np-1		
A	(3)-(1)	p-1	$\frac{SSA}{p-1}$	$\frac{MS A}{MS \text{ subj.W. grps.}}$
ผู้รับการทดลองภายใน กลุ่ม	(6)-(3)	p(n-1)	$\frac{SS \text{ sub.W. grps.}}{p(n-1)}$	
ภายในผู้รับการทดลอง	(2)-(6)	np(q-1)		
B	(4)-(1)	q-1	$\frac{SSB}{q-1}$	$\frac{MS B}{MS \text{ BX Subj.W. grps.}}$
AB	(5)-(3)-(4)+(1)	(p-1)(q-1)	$\frac{SSAB}{(p-1)(q-1)}$	$\frac{MSAB}{MSE \text{ BX Subj.W. grps.}}$
BX ผู้รับการทดลองภายใน ในกลุ่ม	(2)-(5)-(6)+(3)	p(n-1)(q-1)	$\frac{SSB \text{ subj.w. grps.}}{p(n-1)(q-1)}$	
รวม	(2)-(1)			

- เมื่อ g^2 แทน กำลังสองของผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 n แทน จำนวนผู้รับการทดลองในแต่ละ cell
 p แทน จำนวนแถวอน (Row)
 q แทน จำนวนแฉกตั้ง (Column)
 $\sum X^2$ แทน ผลรวมกำลังสองของคะแนนแต่ละจำนวน
 $\sum A^2_i$ แทน ผลรวมกำลังสองของคะแนนในแต่ละแถวอน (Row)
 $\sum B^2_j$ แทน ผลรวมกำลังสองของคะแนนในแต่ละแฉกตั้ง (Column)
 $\sum (AB_{ij})^2$ แทน ผลรวมกำลังสองของคะแนนในแต่ละ cell
 $\sum P^2_k$ แทน ผลรวมของคะแนนในแต่ละแถวอน (Row) กำลังสอง
 SS แทน ผลรวมกำลังสองของความแตกต่างระหว่างคะแนนกับค่าเฉลี่ย
 กับมัธยเลขคณิต (Sum of square)
 MS แทน ความแปรปรวน (Mean Square)

3. เปรียบเทียบมัธยิมเลขคณิตเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของคันกัน (Duncan's New Multiple Range Test)

$$\text{สูตรที่ใช้ } W_r = gr \alpha r, V \sqrt{\frac{MS_{\text{error}}}{n}}$$

เมื่อ	W_r	แทนค่า	Least Significant ranges
	gr	แทนค่า	Significant studentized ranges
	α	แทน	ระดับความเชื่อมั่น
	r	แทน	Number of steps separating ordered means
	V	แทน	error degree of Freedom
	MS_{error}	แทน	ความแปรปรวนของ error
	n	แทน	จำนวนผู้รับการทดลองในแต่ละกลุ่ม

4. วิเคราะห์แนวโน้ม (Trend Analysis)

$$\text{สูตรที่ใช้ } (1) = \sum_{j=1}^J (C_j \sum x_{ij})^2 / n \cdot \sum_{j=1}^J C_j^2$$

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางวิเคราะห์แนวโน้ม

Source of Variation	SS	df	MS	F
B เส้นตรง	(1)	1	$\frac{SS_{\text{เส้นตรง}}}{1}$	$\frac{MS_{\text{เส้นตรง}}}{MS_{\text{BX ผู้รับการทดลองภายในกลุ่ม}}}$
เส้นโค้งกำลังสอง	(1)	1	$\frac{SS_{\text{เส้นโค้งกำลังสอง}}}{1}$	$\frac{MS_{\text{เส้นโค้งกำลังสอง}}}{MS_{\text{BX ผู้รับการทดลองภายในกลุ่ม}}}$
BX ผู้รับการทดลอง ภายในกลุ่ม				

เมื่อ C_j = Coefficients of Orthogonal Polynomials

X_{ij} = คะแนนรวมของทุกคนในแต่ละตัวแปร

n = จำนวนผู้รับการทดลองแต่ละตัวแปร

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ข.

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

บทความภาษาไทย 20 เรื่อง แต่ละเรื่องมีความยาวประมาณ 200 คำ ที่นำมา
คัดเลือกไว้ 10 เรื่อง ที่มีความยากง่ายใกล้เคียงกัน เพื่อนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เทศกาลลอยกระทง (เสฐียรโกเศศ)

เพ็ญเดือน 11 และ เดือน 12 ซึ่งตกราว ๆ ปลายเดือนตุลาคม และปลายเดือนพฤศจิกายน เป็นฤดูน้ำไหลหลากมาจากเหนือ แม่น้ำลำคลองขึ้นเจิ่งจนล้นฝั่ง ในบางแห่งเรียกกันเป็นคำสามัญคติปากว่า "เดือน 11 น้ำนอง เดือน 12 น้ำทรง" น้ำเจิ่งทรงตัวอยู่พอเพ็ญเดือน 12 แล้ว น้ำเริ่มลดลงทีละน้อย เป็นลำดับ ในระยะเวลาน้ำนองและน้ำทรงอยู่นี้ คือในวันขึ้น 14 ค่ำ 15 ค่ำ และ แรม 1 ค่ำ ราษฎรจัดทำกระทงควยใบทองกลวย ปักขลุ่ยเทียนแล้วจุดไฟ ปล่อยให้ไหลลงน้ำไปในเวลากลางคืน แต่ก่อนนี้ กระทงมักมีเงินปลีกลงไปควย อัฐหนึ่ง หรือไฟหนึ่ง คือ 2 อัฐ แล้วแต่ใครจะสมัคร ที่กล่าวในสมัยก่อน เมื่อยังใช้อัฐและไฟเป็นเงินปลีกลง ถ้าเป็นสมัยนี้ก็ใช้สตางค์แทนอัฐ และบางทีก็มีหมากพลูใส่ไปควยค่างหนึ่ง กระทงสำหรับลอยนั้น ชาวบ้านมักเย็บทำเองควยใบทอง เย็บเป็นรูปกลม ๆ มีขนาดใหญ่เล็กเพียงไรแล้วแต่จะทำ ที่ชอบกระทงมักเย็บใบทองทำเป็นรูปกรวยปลายแหลมขนาดเล็ก ๆ เป็นแถวเสริมปากกระทงโดยรอบ กระทงอย่างนี้เรียกว่า กระทงเจิม ถัดกันว่าเป็นกระทงอย่างดี

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พมาเสียบเมือง (ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช)

การสำเร็จโทษเจ้านายนั้นพมาใช้วิธีอย่างเดียวกับไทย คือ เอาองค์เจ้านายใส่
 ถังแล้วทุบด้วยทอนจันทน์ วิธีนี้เป็นวิธีที่เกาแก่โบราณมาก มาร์โคโปลโลฝรั่งชาวอิตาลีที่มา
 ยังเอเชียยกย่องฝรั่งคนอื่น ๆ เมื่อหลายร้อยปีมาแล้ว ก็บันทึกเรื่องนี้เอาไว้ เหตุที่ทอนไช
 ทอนจันทน์สำเร็จโทษและไม่ไชของมีคมนั้นก็อาศัยหลักที่ว่า โลหิตพระเจ้าแผ่นดินหรือเลือด
 ชาติของชนนั้น จะตกถึงแผ่นดินไม่ได้ ถูที่ใส่นั้นไชผากำมะหยี่สีแดง เพราะสีแดงเป็นสีของ
 ชาติชยะ และมีประโยชน์ที่ว่า ถึงแม้ว่าจะตกพระโลหิตออกมาบ้าง ก็จะมีอยู่ในผ้าแดงมอง
 ไม่เห็น ในเมืองไทยนั้นที่สำเร็จโทษเจ้านายต้องตัดใบทองปูลงบนพื้นดินอีกชั้นหนึ่ง
 เพื่อป้องกันให้แน่นอนยิ่งขึ้น มิให้พระโลหิตตกถึงพื้นดินได้ และใบทองนั้นก็เป็ผ้าพลาสติก
 ของไทยมาแต่ไหนแต่ไรแล้ว ส่วนทอนจันทน์ที่ไชทุบนั้น ความจริงมีไชทอนสูงทั้งทอน แต่
 เป็นไม้พลองเหลาแล้ว รูปร่างเหมือนไม้คี่ เบสบอลดของฝรั่ง มีขนาดและน้ำหนักเพียง
 ไม้พอลี่ อากาว่าที่ทุบนั้นก็มีไชทุบจนละเป็นแน่นอน แต่เล็งให้ตรงคอคอคี่ที่นั่นแรง ๆ โปก
 เดียวคอคอคี่ก็สวรรรคค

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผีปอบ (พล.ต.ต.น.พ.สุพจน์ ชวัญมิตร)

เรื่องผีปอบนี้ เป็นความเชื่อของชาวบ้าน ภาคอีสานอย่างหนึ่ง เป็นเรื่องของไสยศาสตร์เกี่ยวกับเวทย์มนต์คาถา เป็นคาถาที่เรียนมาเพื่อป้องกันตัวหรือคุ้มครองภัยพิบัติต่าง ๆ ทำให้ยังไม่ออกฟันไม่เข้ และเรียกความเมตตาตามหานิยม แต่หากบุคคลที่เฒ่าเรียนวิชาดังกล่าวมาปฏิบัติตนไม่ถูกต้องตามกฎหมายของครูที่สอนมา ก็กลายเป็นผีปอบ โดยเจ้าตัวไม่ทราบว่าวิชาที่ตนเรียนมาใดกลายสภาพเป็นผีปอบไปแล้วจะรู้ได้ ก็เมื่อไปสัมผัสคนอื่นแล้ว เมื่อมนต์คาถาของผีปอบเข้าสิ่งสิ่งอยู่ในร่างกายของผู้ใดแล้ว จะทำให้คนนั้นมีอาการชักกระตุก กระสับกระส่าย ละเมอเพ้อคลั่งพูดไปต่าง ๆ นานา โดยคนป่วยไม่รู้สึกตัวเอง มนต์คาถาผีปอบนี้จะเข้าสิ่งสู่เฉพาะคนที่ป่วยร่างกายอ่อนแออยู่แล้ว เมื่อคนป่วยมีอาการดังกล่าวมาแล้วญาติก็จะไปเรียกหมอผีใด ๆ นั้นมารักษา หมอผีก็จะมาทำพิธีเสกมนต์คาถาเป่าขมิ้นไล่ผีปอบ บางครั้งผีปอบก็จะออกจากร่างของผู้ป่วยไปทันที แต่บางครั้งก็ไม่ออก หมอผีจึงต้องมีคุณผู้ช่วยคนหนึ่งที่เอาปูนขาวขรรคมคาหมาทารอมขมิ้นขอเทา และรอบคอของผู้ป่วยแล้ว เสกมนต์เป่าลงตรงที่ทา

ปูน

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การใช้เวลาว่างของเด็ก (ไพฑูรย์ สีนลารัตน์)

การใช้เวลาว่างของเด็กอีกอย่างหนึ่งก็คือ การรวบรวมสะสมสิ่งต่าง ๆ ที่นิยมกันมากก็คือแสตมป์ ซึ่งนอกจากจะให้ความรู้แล้วยังมีประโยชน์ในแง่ ความสวยงามเพ็ดลิตเพลินควย ซึ่งการใช้เวลาว่างในคานนี้ออกจะ เป็นเรื่องทีคุ้นและเข้าใจกันดีในหมู่เด็กและ ผู้ปกครองทั่วไปอยู่แล้ว การรวบรวมสิ่งต่าง ๆ นี้ อาจจะขยายไปถึงการรวบรวมภาพต่าง ๆ ควบ ก็จะเป็นที่นาสนใจ และมีประโยชน์มากเช่นกัน ภาพต่าง ๆ ที่อาจรวบรวมได้ก็มี ภาพภูมิศาสตร์ ภาพสัตว์ ภาพดอกไม้ ภาพบุคคลสำคัญ เป็นต้น การรวบรวมซาวก็ เป็นสิ่งที่นาสนใจ และมีประโยชน์มากเช่นกัน แต่ละวันของสังคมนี้มีเหตุการณ์และข่าวคราวต่าง ๆ เกิดขึ้นอยู่เสมอ ถ้าเด็กคนใดรวบรวมไว้ก็จะช่วยให้ตนเองเป็นคนรอบรู้ และมีความเพ็ดลิตเพลินในทางความคิด และสติปัญญาตามไปควย การใช้เวลาว่างของเด็กนี้ อาจจะชอกกล่าวถึง เป็นหัวข้อสุดท้ายของรายการนี้ ก็คืองานศิลปะ เช่น การวาดภาพ ทอภาพ เติมภาพ หรือ กิจกรรมอื่น ๆ ที่เป็นไปในทางของความงาม ความประณีต ละเอียดยดอ กิจกรรมทางคานนี้ จะช่วยให้เด็กได้ใช้เวลาว่างไปในทางของความประณีต ละเอียดยดอของความคิดและจิตใจ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

นกเขาหลวงหรือนกเขาใหญ่ (สมศักดิ์ พจนานุกรม)

นกเขาหลวงหรือนกเขาใหญ่นั้นขันเพราะและมักจะขันอยู่ตลอดวัน โดยเฉพาะตอนเช้าหรือตอนเย็น นักคอหรือนักเล่นนกเขาเขามีวิธีฟังควา การขันและการคุยอย่างไรจึงจะเรียกว่า ขันคู่และไม้คู่ โดยมากเขานิยมที่เสียงใหญ่ กังวาน ขันมากครั้งติด ๆ กัน ลักษณะลวดลายตามตัว รูปร่างลักษณะโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ลักษณะของเสียงที่ขัน นักเล่นนกเขาถือเป็นสำคัญที่สุด เพราะเชื่อกันว่า นกที่มีลักษณะดี ขันเพราะจะให้คุยแกมเสียง ถ้าลักษณะไม้คู่จะให้โทษแกมเสียง บางที่ถึงกับเชื่อกันว่า นกเขาบางลักษณะจะป้องกันไม่ให้ไฟไหม้บ้าน ไคควย นกเขาหลวงหรือนกเขาใหญ่มีรูปร่างเหมือนกันทั้งตัวผู้และตัวเมีย สีโดยทั่วไปเป็นสีเทาแกมน้ำตาล มีชมพู่จาง ๆ บนเล็กน้อยที่หัว คอ และ อก มีแถบสีดำที่ข้างคอพาดขึ้นไปต่อกันที่สันคอ ปลายขนแต่ละเส้นที่มีแถบดำแยกออกเป็น 2 แถบ แต่ละแถบเป็นจุดขาวสีเหลือง ทำให้เห็นเป็นจุดขาวสีเหลืองเต็มไปในแถบคอค่านั้น ขนคลุมปีกสีเทาแกมน้ำตาลคล้ำ ๆ มีขอบสีน้ำตาลจาง ๆ และมีสีดำกลางขนจึงทำให้เห็นเป็นลายที่ปีก

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พระพุทธรูปกับคนไทย (อัมพร สุขเกษม)

คนไทยเราเมื่อไปต่างประเทศได้พบว่า พระพุทธรูปอันเป็นสิ่งเคารพสักการะยิ่งของชาวไทย ถูกประดิษฐานอยู่ในสถานที่อันไม่เหมาะสม มักจะโกรธเกรี้ยว แสดงกิริยาต่อต้านต่าง ๆ จนเป็นชาวเกรี้ยวกราวอหฺมอย ๆ ซึ่งนับว่าเป็นการนำอนุโมทนา เพราะการที่ฝรั่งต่างชาติจะนำสิ่งอันควรเคารพไปกระทำอันไม่สมควรเช่นนั้น เราควรชี้แจงให้เขาทราบและเลิกกระทำ แต่เป็นที่น่าแปลกใจว่า ในเมืองไทยเรานี่เอง โดยเฉพาะในกรุงเทพฯ คนไทยทั้งหลายทั้งปวงได้เห็นพระพุทธรูปถูกประดิษฐานไว้ในที่อันไม่สมควร โดยคนไทยนับถือศาสนาพุทธแท้ ๆ นี่เอง พวกเรากลับเห็นเป็นธรรมดา ท่านที่มีธุรกิจในเมืองกรุงเทพฯ จะเห็นวาริมทางเขามบนถนนสายที่มีการจราจรแฉะ จะมีการวางพระพุทธรูปชายในลักษณะ "แบกะดิน" หรือ อย่างคึกคักแต่ทั้งโตะเล็ก ๆ ปะปนไปกับเสื่อผ้า ผดไม้ แมกระทั้งบางที่ท่านอาจจะเห็นช่างแฉะลอยชายดุงเทราราคาถูกนั่นเอง จะมีคนนั่งขายพระพุทธรูป ซึ่งปู่ตาและกองพระพุทธรูปซึ่งมีทั้งพระเครื่องและพระบูชาขนาดเล็ก บนทางเขานั้นเอง แปลกแปลกตรงที่เราท่านทั้งหลายเห็นว่าไม่แปลกและยังคงปล่อยให้มิได้อยู่คำตาทำใจ เราควรจะได้มีการแก้ไขในเรื่องเหล่านี้บ้างหรือไม่

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ธรรมเนียมที่ต่างกัน (พระเจ้าวรวงศ์เธอพระองค์เจ้าจุลจักรพงษ์)

ธรรมเนียมนั้นแตกต่างกันมากที่สุดทุก ๆ ประเทศ เช่นที่อังกฤษถ้ามีเจ้าของบ้าน มีครอบครัวที่เขาชอบเรา เขาเชิญไปค้างพักอยู่บ้าน เขาจะเป็นไปอยู่ที่เขาเรียกว่า "วิคเอนด์" วันเสาร์ วันอาทิตย์ หรือจะไปอยู่สัปดาห์หนึ่ง หรือจะไปอยู่นาน ๆ กว้านั้นก็ตาม เมื่อเรากลับไปจากบ้านเขาแล้ว ภายในสองสามวันต้องเขียนจดหมายไปขอขมาใจสตรีผู้เป็น เจ้าของบ้าน ถ้าเรากลับไปแล้วก็เฉย ๆ เสียไม่ทำอะไร เขาจะเห็นเป็นคนป่า ไรมารยาท ที่เป็นธรรมเนียม ที่อังกฤษเขาถือกันมาก แต่ที่อเมริกาไม่ต้องเขียน ขอขมาใจกันอย่างเต็มที่ เวลาที่ลาที่หน้าบ้านขึ้นรถยนต์ไปแล้วก็พอกัน ไม่ต้องมีการเขียนจดหมายไปขอขมาใจ อีกอย่าง ที่อังกฤษที่ฝรั่งเศส หรือที่อังกฤษถ้าเราเป็นชายแล้วเราได้รับเชิญไปเลี้ยงอย่างพิเศษ เฉพาะอย่างยิ่งถ้าเขาจัดขึ้นพิเศษสำหรับเรา หรือครอบครัวเรา วันรุ่งขึ้นต้องไปซื้อกระดาษ ดอกไม้หรือช่อดอกไม้ จากร้านขายดอกไม้ แล้วก็ส่งไปให้สตรีเจ้าของบ้านเป็นการขอขมาใจเขา นั้นเป็นธรรมเนียมของเขา แต่ที่อเมริกาตรงกันข้าม ถ้าเขามีงานฉลองอะไรกันใหญ่โต เช่น ฉลองวันเกิดหรือฉลองการแต่งงาน หรือวันประจำปีที่ได้แต่งงานมาแล้ว 10 ปี หรือ 15 ปี

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การรชน้ำชาและการเลี้ยงอาหารของญี่ปุ่น (หม่อมเจ้าสีพันพารเสนอ โสณกุล)

การเลี้ยงน้ำชาของญี่ปุ่นเป็นของสำคัญอันหนึ่ง มีพิธีอย่างพิสดารที่เลี้ยงมักทำเป็น เรือนน้อยอยู่ในที่เงียบสงครโหฐาน ที่ในส่วนไกล ๆ กับเรือนที่ตำซารและมีต้นไม้ถัก บ้านใหญ่ ๆ ใครไม่มีเรือนน้อยชนิดนี้ ก็นับว่าน้อยหน้ากัน ลูกสาวผู้คึกคองทำพิธีชงน้ำชาได้ประณีต หมกจกและสะอาด การเลี้ยงน้ำชานั้นนั่งเรียงกันเป็นวง ผู้ชงคือภรรยาหรือบุตรสาวเจ้าของบ้าน เครื่องใช้มีเตา กา ตมน์และถ้วยขนม มีมาจางเคียว มีตะเกียบวางมาควยหนึ่งคู่ กับมีกระดาษขาวมาควยหลายแผ่น ไซตะเกียบหยิบขนมวางในกระดาษแล้วถือกักกิน ถ้าไม่หมกจกต้องใช้กระดาษนั้นห่อจุกไว้ในมือ เสือ หากกลับไปบ้าน ควยจะวางทิ้งไว้ที่นั้นหาควรไม้ใบชาเข่าป่นละเอียดคนเป็นผง วิธีชงต้กใบชานั้นลงในถ้วยรินน้ำชาลงไปแล้วไซ้แปร่งตีจนฟู เขากันตี แล้วเหมือนยาคู แปร่งที่ตีนั้น ทำควยไม้ไผ่รูปร่างหน้าตาคล้ายไม้ตีไซ เมื่อเสร็จแล้ว ผู้ชงส่งมาให้แขกคนแรกแล้วกมศีรษะคำนับ แขกนั้นรับมาแล้วก็คำนับตอบ แล้วนั่งคุกเข่าจับถ้วยใหญ่ถูกทำวนถ้วยไปในมือสามรอบแล้วจึงยกขึ้นดื่ม

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประเพณีขันโตก (ทองหล่อ ชูเรณู)

เชียงใหม่เป็นจังหวัดหนึ่งที่อยู่ทางเหนือของกรุงเทพฯ จังหวัดนี้นอกจากจะเป็นจังหวัดที่ได้รับขนานนามว่า เป็นดินแดนแห่งดอกไม้งามแล้ว ยังเป็นจังหวัดที่พยายามรักษาขนบธรรมเนียมประเพณีเก่า ๆ ของชาวภาคเหนือไว้หลายอย่าง เช่น ประเพณีสงกรานต์ ประเพณีการร่อนน้ำคำหัว และประเพณีขันโตก เป็นต้น สำหรับประเพณีขันโตก นับว่าเป็นประเพณีเก่าแก่ของชาวภาคเหนือประเพณีหนึ่ง หากแต่กาลเวลาผ่านไปเราได้รับสิ่งแปลก ๆ ใหม่ ๆ มากมาย และก็ได้้นำสิ่งแปลก ๆ ใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้นนั้นมาทดแทนของเก่า ทำให้ขันโตกค่อย ๆ เลือนหายไป แต่กลับมามีคึกคักขึ้นมาอีกครั้งหนึ่ง ผู้เขียนเห็นว่าขณะนี้ประเพณีขันโตกของชาวภาคเหนือ กำลังเป็นที่นิยมและสนใจของคนไทยทั่วไป รวมทั้งชาวต่างประเทศด้วย จึงขอนำเรื่องราวเกี่ยวกับประเพณีขันโตก ซึ่งมีผู้เขียนลงไว้ในหนังสือวิทยาสาร ฉบับที่ 8 ลงวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2510 มาเล่าสู่กันฟังเพื่อเป็นการประดับปัญญา และเพิ่มพูนความรู้ยิ่งขึ้น ขันโตกเป็นคำพื้นเมืองของชาวภาคเหนือ เป็นชื่อของภาชนะอย่างหนึ่งสำหรับวางถ้วยชามใส่อาหาร ชาวภาคเหนือใช้ขันโตกนี้กันเป็นประจำตั้งแต่สมัยโบราณ ลักษณะของขันโตกนั้นเป็นดาดกลมมีขาสูงประมาณ 1 ฟุต ทำด้วยเครื่องเงิน ไม้ ไม้สัก ทองแดง ทองเหลืองและเงิน

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประเพณีตักบาตรข้าวต้ม (ทองหล่อ ชูเรณู)

วันออกพรรษาคือวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 11 ของทุก ๆ ปี สิ่งที่น่าสนใจได้กระทำกันตลอดมาจนถึงเดี๋ยวนี้คือประเพณีตักบาตรข้าวต้ม ประเพณีดังกล่าวนี้ กระทำกันโดยทั่วไปทุกท้องถิ่น แต่วิธีกระทำนั้นอาจจะแตกต่างกันออกไป เช่น บางท้องถิ่นนิยมทำข้าวต้มที่ทำเป็นลูกโยน หรือทำเป็นข้าวต้มมัดไปใส่บาตร ตอนออกจากโบสถ์ ตอนเช้ามือบาง บางท้องถิ่นนิยมนำไปพร้อมกับอาหารคาวหวานทำบุญทั่วๆ ไปในคอนสายบาง บางท้องถิ่นจัดงานตักบาตรข้าวต้มกันครึกครื้นมาก เป็นศตวรรษว่า ให้พวกคฤหัสถ์แต่งตัวเป็นเทวดาบาง เป็นพรหมบ้าง เสรีจแลวนำพระพุทธรูปมานำหน้า มีพระสงฆ์เดินตามเป็นทิวแถว ส่วนทายกทายิกาก็เตรียมอาหารอยู่สองข้างทาง คอยใส่บาตรพระสงฆ์ บางท้องถิ่นไม่เรียกตักบาตรข้าวต้ม แต่กลับเรียกว่าตักบาตรดอกไม้ก็มี ที่แต่ละท้องถิ่นมีการทำที่แปลกกันไป ก็เพราะความนิยม และประเพณีที่ได้กระทำสืบต่อกันมา การตักบาตรข้าวต้มนี้จะกระทำกันด้วยวิธีใดก็ตาม ก็ล้วนมีจิตน้อมรำลึกถึงองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าด้วยกันทั้งสิ้น นับว่าเป็นสิ่งที่ควรจะยกย่อง ประเพณีตักบาตรข้าวต้ม ที่ชาวบ้านเรียกกันและรู้จักกันก็คือ "ตักบาตรเทโว" นั่นเอง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อาชีพขายข้าวใส่บาตรพระ (ศุภมิตร พูลทรัพย์)

ตอนเช้าตรู่ก่อนแสงเงินแสงทองจะขึ้นหรือก่อนที่พระสงฆ์จะออกบิณฑบาต ผู้ที่ประกอบอาชีพเหล่านี้ จะนำสิ่งของต่าง ๆ อาทิเช่น ข้าว อาหารคาวหวาน ดอกไม้ธูปเทียนตั้งไว้บนโต๊ะจัดเป็นชุด ๆ ชุดหนึ่งซึ่งมี ข้าวใส่จานพร้อมด้วยอาหารคาวหวานห่อไว้อย่างเรียบร้อย และดอกไม้ธูปเทียนมัดไว้เป็นกำ ๆ เพื่อความสะดวกแก่ผู้ที่จะมาซื้อใส่บาตรพระ ประมาณชุดละ 3-5 บาท ครั้นใดเวลาพระออกบิณฑบาต ชาวพุทธทั้งหลายที่ประกอบกิจตามประเพณีทางพุทธศาสนา ต่างก็พากันมาซื้อข้าวใส่บาตรทุกวัน ไม่นานก็น้อย แล้วแต่วันนั้นจะมีความสำคัญอย่างไร ส่วนพระสงฆ์ที่ออกบิณฑบาต หรือภาษาชาวบ้านเรียกว่า "โปรดสัตว์" ท่านจะเดินไปตามแหล่งต่าง ๆ เหล่านี้จะมีมากเป็นพิเศษกว่าตามถนน ตรอก ซอก มุม เพราะ ท่านจะคอยรับข้าวใส่บาตรจากผู้ที่มาซื้อข้าวใส่บาตร เป็นการช่วยเหลือผู้ที่ขายข้าวใส่บาตร กับผู้ที่มาซื้อข้าวใส่บาตร เพราะไม่ต้องนำอาหารเหล่านั้นไปตระเวนหาพระในบริเวณไกล ๆ เป็นการอาศัยซึ่งกันและกัน ไม่เหมือนกันในชนบทซึ่งไม่มีผู้ประกอบอาชีพเช่นนี้เลย พระท่านจะออกบิณฑบาตเป็นทิวแถวตามลำดับสมณศักดิ์

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การชำระใจ (ประณม ประยรรคฺช)

ร่างกายของคนเราถาปลอยไ่วไมไคอามนำสัถ 1 วัน หรือ 2 วัน เหงื่อไคลที่เกิดขึ้นมักจะมีหมักหมมอยู่ตามส่วนตาง ๆ ของร่างกายทั่วไป ถ้าเหงื่อมีมากจะรู้สึกเหนียวเหนอะหนะ เมื่อเหงื่อถูกกูดเพราะไคลที่เกิดขึ้น การขับถ่ายสิ่งโสโครกออกจากร่างกายทางรูเหงื่อก็จะมีชัคของ ทำให้รู้สึกไม่สบาย คนเราจึงต้องมีการอาบนำชำระร่างกาย กำจัดเหงื่อไคลออกจากร่างกายเป็นประจำ เมื่อร่างกายสะอาดย่อมรู้สึกสบายตัว มีความสดชื่นแจ่มใส เมื่อร่างกายสะอาดแล้ว แต่กลับเอาเสื้อผ้าที่ไม่สะอาดมีเหงื่อไคลหมักหมมอยู่มาสวม มลทินอันเกิดจากเสื้อผ้านั้นย่อมจะทำให้ผูสวมเกิดความรู้สึกไม่สบาย ชาคความสดชื่นแจ่มใสเช่นเดียวกัน ในชีวิตประจำวันของคนเรา เราต้องรับประทานอาหารอยู่ทุกวัน วันละหลายมื้อ หลังจากรับประทานอาหารแล้วย่อมจะมีเศษอาหารติดอยู่ตามซอกพันภายในปาก และมีกลิ่นอันน่ารังเกียจ ถ้าใครชำระปากพันให้สะอาดหมดจดหลังอาหารทุกมื้อ จะรู้สึกสบายปาก จากความจริงอันนี้ จึงพอจะสรุปไคว่า สิ่งอันใดก็ตามที่เกิดขึ้นแล้วจะมีหมักหมมอยู่ เช่น เหงื่อไคลและเศษอาหารในปาก เป็นต้น

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เซ็นต์เบอร์นาร์ด (ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช)

เมื่อผมยังหนุ่ม ๆ เคยขึ้นไปเที่ยวถึงวัดกับเพื่อน ๆ ที่อุยมหาวิद्याลัยด้วยกัน
หลวงพ่อนั้นใจดี ตอนรับจัดที่หลับที่นอนให้ และหาข้าวหาปลามาให้เลี้ยง กับข้าวของท่านง่าย ๆ
แต่กับบริภคและอรอยก็ มีเหลาแคงให้กินไม้อัน และคิก ๆ หนาว ๆ หนาว ๆ หนาวก็มีบริภคให้กินแ
หนาวเดี่ยอีก วัคนี้จำไควว่า เป็นตีกสามชั้นตั้งอยบนภูเขาโคคเคียว มองไปทางไหนมีแต่หิมะ
สิ่งที่น่าคูกคือ โปคหน้าทางคุดอกเขาที่ปกคลุมไปควหิมะ ตอนพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตก
โดยเฉพาะตอนพระอาทิตย์ตกแควนาคูนึก เพราะยอกเขาเดนเปลี่ยนสีโคคต่าง ๆ และสีต่าง ๆ
นั้น ไม่เคยเห็นใครคสมคได้ ไคลึกลงไปเป็นอโมงค์ หลวงพอไรเก็บเหลาและเก็บอาหาร
เพราะเยือกเย็นเหมือนอยู่ในน้ำแข็ง ไม่มีมูคเนา คั้นแรกที่ผมไปนอนคางนั้นก็ไม่รูสึกอะไร
เพราะหลวงพอยังไม่ปลอยที่เคค รุงขึ้นอีกวันหนึ่ง หลวงพอจึงพาลงไปใอโมงค์ที่กินไว้เป็น
พิเศษตอนหนึ่ง พอเห็นว่ามีอะไรอยู่ในนั้น ผมก็ซาออน เห็นใจพระสังข์ทองตอนเที่ยวเปิดหอง
ลึกลับของนางพันธุรัต เพราะหองนั้นหลวงพอไรเป็นที่เก็บศพของคนทีลมหิมะตาย ขณะคินทาง
ซามภูเขา สพนันบางศพออายุรอกวามีก็มี

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ่อ - แม่ (เขาวนั้ ประมูลยล)

เด็กที่เกิดมาในตอนต้นของชีวิต ย่อมยังไม่รู้จักรับผิดชอบชีวิต จำเป็นต้องอาศัย พ่อแม่อบรมบ่มนิสัย ถ้าพ่อแม่เด็กก็จะได้รับอุปนิสัยอันงามตามไปด้วย เด็กจะใคร่รู้จักระวังตัวระวังภัยอันเกิดจากภาวะของสังคม ที่จะชักนำไปสู่ความเสื่อมโทรมใด เมืองตนพ่อแม่ ต้องให้ลูกได้รับการศึกษา ทั้งด้านวิชาการ ทั้งด้านศีลธรรม ต้องคอยติดตามดูแลอย่างใกล้ชิด ถึงแม้ว่าตัวเองจะต้องมีการะຍงอยู่กับการเลี้ยงชีพท่ามกลาง ก็ต้องให้เวลาที่จะสนใจกับการอบรมลูกเพื่อให้เป็นพลเมืองดีของชาติต่อไปในอนาคตนั้น เป็นหน้าที่อย่างสำคัญที่สุดของพ่อแม่ จึงจำเป็นต้องศึกษาหาวิธีอบรมให้ถูกต้องตามแนวทาง ถ้าอบรมผิดทางก็จะเป็นการผิดกฎตามธรรมชาติ เป็นการเป็นจิตใจของเด็กจนเกินไป จิตใจของเด็กเมื่อถูกกระทบกระเทือนหนักก็จะเกิดผลเสียหายแก่ตัวเองในอนาคตได้ ฉะนั้นจึงควรที่พ่อแม่จะต้องสร้างนิสัยอันดีงาม สร้างเด็กให้เป็นผู้มีจิตใจสูงให้สมกับเป็นมนุษย์โดยสมบูรณ์ เพราะมนุษย์แปลว่าผู้มีใจสูง ในทางพุทธศาสนาพระพุทธเจ้าตรัสสอนไว้ว่าพ่อแม่ที่คนนั้นจะต้องมีคุณธรรมประจำใจ 4 ประการ

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การวางแผนครอบครัวมีประโยชน์อย่างไร (โอกาส ขรรฆวนิช)

ขณะนี้ทุกคนคงจะทราบข้อเท็จจริงกันแล้วว่า การมีลูกมากทำให้เศรษฐกิจภายในครอบครัว อยู่ในภาวะลำบาก เพราะการมีลูกแต่ละคน หมายถึงการใช้จ่ายเงินตั้งแต่วินาทีแรกที่เด็กคลอด หรือล่วงหน้าก่อนที่เด็กจะคลอดด้วยซ้ำ จากการเตรียมตัวของมารดา ค่าย การจัดหาอุปกรณ์ต่าง ๆ สำหรับการคลอด และสำหรับเด็ก ค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงดูเด็กแต่ละคน แมวายังไม่มีนักเศรษฐศาสตร์คนใดใครประมาณตัวเลขไว้ให้เห็นอย่างเด่นชัดก็ตาม แต่ทุกคนยอมปฏิเสธไม่ได้ว่า การเลี้ยงดูเด็กต้องใช้เงินจำนวนมาก การเลี้ยงดูเด็กมีค่าใช้จ่ายเพียงแต่ การให้เด็กเจริญเติบโตเท่านั้น จำเป็นต้องทะนุถนอม สร้างความแข็งแรงสมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ ให้ความรู้จากการศึกษา พ่อแม่ที่ฐานะดีก็อาจจะไม่เดือดร้อน ที่จะให้การศึกษาแก่ลูกของตน อย่างไรก็ตามหากมีบุตรเป็นจำนวนมาก ก็จำเป็นต้องแบงปันค่าใช้จ่ายออกไป ทำให้การศึกษาของลูกแต่ละคนอาจจะต้องลดลง ยิ่งถ้าหากพ่อแม่มีฐานะไม่สูงจะดี โอกาสที่ลูกจะได้รับการศึกษาชั้นสูงก็ย่อมเป็นไปได้ เมื่อเด็กได้รับการศึกษาไม่ดี อนาคตของเด็กก็ย่อมจะไม่แจ่มใสเท่าที่ควร

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วัคซีน (กองสุขศึกษา กรมอนามัย)

วัคซีนคือเชื้อโรคที่ทำให้ตายแล้ว หรือเชื้อโรคที่ทำให้หมดฤทธิ์หรือเสื่อมอำนาจลงจนไม่อาจทำอันตรายแก่ร่างกายเราได้ เมื่อเราสร้างร่างกายแล้ววัคซีนจะช่วยเพิ่มอำนาจต้านทานโรคให้แก่ร่างกาย โดยจะไม่ช่วยกระตุ้นให้ร่างกายของเราผลิตภูมิคุ้มกันหรืออำนาจต้านทานโรคขึ้นในกระแสโลหิต เป็นการเตรียมร่างกายไว้ให้พร้อม ที่จะต่อสู้เชื้อโรคนิดเดียวกัน หรือคล้ายคลึงกัน ที่จะรุกรานเข้ามาภายในร่างกายโดยปกติเชื้อโรคติดต่อทุกชนิดที่เข้าไปในร่างกาย มีไขว่าจะสามารถทำให้เกิดป่วยขึ้นทันที แต่จะต้องสะสมเพิ่มกำลังหรือปริมาณอยู่ชั่วระยะหนึ่งก่อน จึงเข้าสู่อวัยวะสำคัญ ๆ ของร่างกาย และทำให้เกิดอาการป่วยได้ ระยะนี้ทางแพทย์เรียกว่า "ระยะฟักตัว" ซึ่งอาจเป็นเวลาหลายชั่วโมง หลายวัน หรือหลายเดือนก็ได้ แล้วแตชนิดของเชื้อโรคแต่ละโรค ระยะฟักตัวนี้จึงเป็นระยะที่มีความสำคัญยิ่ง เพราะถ้าร่างกายเราสามารถผลิตภูมิคุ้มกันขึ้นได้ภายในเวลาอันรวดเร็ว หรือมีภูมิคุ้มกันอยู่ก่อนแล้ว ก็จะสามารถต่อสู้เชื้อโรคให้พ่ายแพ้ไปได้ เพราะฉะนั้นผู้ที่ฉีดวัคซีนไว้ในร่างกายก่อนได้รับเชื้อย่อมมีอำนาจต้านทานโรคหรือผลิตภูมิคุ้มกันโรคไวก่อน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ชีวิตชาวไทยสมัยก่อน (เสฐียรโกเศศ)

วัดในเมืองไทยมีมาก ที่ร้างไปแล้วก็เป็นจำนวนไม่น้อย เพราะมีจำนวนมากเช่นนี้ จึงเกิดคำกล่าวหาว่า "สร้างวัดให้ลูกเล่น" นี้เห็นจะเป็นความจริงก็ได้ และผู้ซึ่งสามารถสร้างวัดขนาดใหญ่โตได้ ว่าเฉพาะในชนบทก็มักเป็นคนชั้นคหบดี คหบดีมีกำลังทั้งทางทรัพย์และทางคนที่สร้างวัดก็หวังเอาหน้าและเอาบุญ และมีผลพลอยได้คหบดีที่มีลานให้ลูกวิ่งเล่นไค้สบายในวัด เพราะคนชั้นคหบดีตามปกติ มักมีเมียมากกว่าคนชั้นสามัญ เหตุฉะนั้นลูกของท่านจึงมีจำนวนมาก กว่าคนธรรมดา ทำไมจึงต้องมีเมียมาก ก็เพราะมีอำนาจวาสนาเด็กคนสามัญดั่งใดกล่าวมาแล้ว ข้างต้น นอกจากเด็กซึ่งเป็นลูกผู้สร้างวัด ก็ยังมีเด็กซึ่งเป็นลูกเตาบริวาร ตลอดจนลูกของชาวบ้านที่อาศัยพึ่งบุญบารมีท่านทั้งโดยตรงและโดยปริยาย รวมหมดคนที่เรียกว่า ลูกหมูลูกบ้าน คำบสนั้นที่ไค้อาศัยลานวัดเป็นที่เล่นสนุก ถ้าจะเปรียบกับสมัยปัจจุบัน คนสร้างวัดแตกอนก็เหมือนไค้สร้างสนามเด็กเล่นควยอีกสถานหนึ่ง นอกไปจากเรื่องไค้บุญกุศลทางศาสนา

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

โคลนติดล้อ (อัสวพาหุ)

บุคคลที่มีนิสัยขมขื่นนั้น ความจริงเป็นคนที่น่าขัน แต่บางทีก็เป็นอันตรายได้ เพราะว่าเขามักจะเต็มไปด้วยความมุงร้าย กิจการใดๆ ที่มีขึ้น ถ้าเขามีได้มีส่วนหรือเป็น ตัวสำคัญอยู่ในกิจการนั้น ๆ แล้ว เขาเป็นไม่เห็นด้วยทั้งสิ้น และเพื่อกันทางมิให้กิจการนั้น ดำเนินไป เขาจะยับยั้งที่จะให้อุบาย แม้จะเลวทรามปานใดนั้นก็หาไม่ และกิจการนี้ถึง แม้จะเป็นของสำคัญสำหรับชาติปานใด ก็ไม่ประหลาดอะไรถ้าเขาไม่มีส่วนอยู่ด้วยและจะไม่ใคร่ได้รับความสรร เสริญเฉพาะตัวเขา คนขมขื่นที่ว่าเป็นต้องไม่เห็นด้วยทั้งสิ้น ทั้งนี้ ใ้ชว่าเขาจะทำการโดยเปิดเผยก็ตามก็ได้ เพราะการที่หาเช่นนั้นถ้าไปเสียหวังดีในการโคตบ กั้นก็เป็นการเสียรัศมี ส่วนตัวคนชนิดนี้จึงพอใจทำการแต่ในที่มืด หรือจะใ้ชค่าเปรียบให้ สมสมัยก็จะใ้ชได้ว่า คนชนิดนี้พอใจชุกุโมงกว้างคินระ เบิดมากกว่าการประจัญบานก้วยคาบ ปลายปืน หรือยิงต่อสู้ควเป็นใหญ่ กิจการอย่างใด ๆ มีบ้างหรือไม่ ซึ่งเริ่มขึ้นในสมัยนี้ที่มิได้ มีผู้ชุกุโมงคทำลาย เช่นการตั้งคณะเสือป่า ตามที่เราทั้งหลายยอมรับด้วยกันแล้ว

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภายในเครื่องบินโดยสาร (หลวงสารานุกรมประพันธ์)

ภายหลังเมื่อไคนั่งเขาที่โดยเรียบร้อยเป็นปกติแล้ว ข้าพเจ้าก็ได้มีโอกาสมอง
 รอบตัวพิศดูสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่ภายในลำตัวเครื่องบิน ข้าพเจ้าควรจะเล่าให้ท่านฟังเสียในที่นี้
 ก่อนที่จะกล่าวถึงเรื่องอื่นต่อไปว่า ในลำตัวเครื่องบินอันเป็นห้องสำหรับผู้โดยสารนั่งแถว
 ละ 2 คนนั้น จัดเป็นระเบียบดีเหมือนที่นั่งรถบัส โดยสารของการรถไฟ กล่าวคือ มีที่นั่ง
 สำหรับวางของเบ็ดเตล็ด เช่น กระเป๋าล้อคิတ်ตัว หรือเสื้อคลุมเล็ก ๆ น้อย ๆ อยู่ข้างบน
 ศีรษะที่เรา นั่งพอดี ส่วนที่บ่อใหญ่ ๆ นั้น เจ้าหน้าที่เครื่องบินได้นำไปไว้ ยังที่เก็บหัว
 หรือท้ายเครื่องบินรวมกัน แลออกไปข้างหน้า เป็นประตูกันห้องทั้งหมด แบ่งลำตัวเครื่องบิน
 ตอนหลังให้เป็นส่วนของผู้โดยสารกับตอนหน้าเป็นของเจ้าหน้าที่ผู้ดำเนินการขับชี้ อันใดแก
 นักบิน ขางเครื่อง และพวกกะลาสี ประจำเครื่องบิน นอกจากนั้นยังมีเจ้าหน้าที่อีกคนหนึ่ง
 ซึ่งเราเรียกในภาษาของเขาวา Air Hostess ข้าพเจ้าไม่สามารถจะตั้งศัพท์ใหม่
 ขึ้นได้ นอกจากเรียกไปตามภาษาของเขาวา "เจ้าหน้าที่รับรอง" หรือ "นางคนห้อง"
 เจ้าหน้าที่ผู้นี้เป็นสตรีสาวมีรูปโฉมโนมพรระงดงามอย่างควรจะเรียกว่าเกินการไปวัดไปวา
 เป็นอย่างมาก

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พิธีชงน้ำชาของญี่ปุ่น (ม.ล.ปิ่น มาลากุล)

เริ่มพิธีด้วยหญิงสาวสองคนเข้าประตุมานั่งลงตรงหน้าประตู แล้วจึงเปิดประตู ลุกขึ้นถือถ้วยชงมานั่งลงที่หน้าเตา เอากระบวย ตักน้ำกลางถ้วย วางกระบวยลง เอาผ้าที่เช็ดถ้วยมาปิดด้วยมือทั้งสองข้าง แล้วพับเสียดอกก่อนที่จะใช้เช็ดถ้วย เอาใบชาสี่เขียวที่บดละเอียดแล้วใส่ถ้วย แล้วเทน้ำร้อนลงไป แล้วยกมาให้เราคนละเอียด คุยความนอบน้อม พิธีชงน้ำชามีอยู่เท่านั้น แต่ที่น่าพิศวงก็คือ เขากระทำการทุกอย่างที่ใดกล่าวมาแล้วอย่างขามากที่สุด คุยอารมณ์สงบ พวกเราก็นั่งดูอย่างสงบเงียบไป คุยเสียเวลาตั้งแต่คนจนจบถึงหนึ่งชั่วโมงครึ่ง การกระทำถูกต้องตามแบบฉบับทุกอิริยาบถ คงจะเป็นเรื่องสำคัญจนถึงต้องมีสถาบันเป็นที่ศึกษา มีครุภัณฑ์ มีครุภัณฑ์ คงจัดเป็นศิลปะประณีตอย่างหนึ่ง ชาวเขาไม่เคยดื่ม น้ำชาสี่เขียวรู้สึกอึดอัดอยู่ ผู้ที่เป็นครูต้องเข้ามาสอนให้ดื่มคือ สอนให้จับถ้วยและหมั่นดื่มสามหนใหญ่หมด แล้วเอากะดาษเช็ดปากด้วยกระดาษสองใบที่คุ้นมือ และชาวเขารับมาดื่มนั้น เขาว่าเป็นที่มิไ่วสำหรับผู้มีเกียรติสูง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทความภาษาไทยที่ได้รับการคัดเลือกไว้เป็นเครื่องมือในการวิจัยคือ ฉบับที่ 5, 10, 13, 20, 14, 2, 6, 11, 17 และ 19

จากบทความภาษาไทย 10 เรื่องนี้ นำไปใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยดังนี้

การทดลองที่ 1 นำบทความทั้ง 10 เรื่อง แต่ละเรื่องพิมพ์เป็น 4 แบบ คือ พิมพ์ควยสี่คำ-แดง สลับอักษร, พิมพ์ควยสี่คำ-แดง สลับคำ, พิมพ์ควยสี่คำฉวน และพิมพ์ควยสี่แดงฉวน

การทดลองที่ 2 นำบทความที่พิมพ์เป็นแบบต่าง ๆ ทุกฉบับที่ไว้ใน การทดลองที่ 1 มาทำเป็นแบบทดสอบโคลง โดยลบออกทุก ๆ คำที่ 5 เป็นจำนวน 40 คำ โดยคงประโยคแรกและประโยคสุดท้ายไว้

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กระดาษคำตอบในการวัดความเข้าใจในการอ่าน

ทำแบบทดสอบครั้งที่.....

ชื่อของแบบทดสอบ.....

คำตอบ	คำตอบ
1.	21. ....
2.	22. ....
3.	23. ....
4.	24. ....
5.	25. ....
6.	26. ....
7.	27. ....
8.	28. ....
9.	29. ....
10.	30. ....
11.	31. ....
12.	32. ....
13.	33. ....
14.	34. ....
15.	35. ....
16.	36. ....
17.	37. ....
18.	38. ....
19.	39. ....
20.	40. ....

คะแนนดิบของความเร็วในการอ่าน

ความเร็วของอ่านบทความสีดำ-แดง สลับอักษร (a_1)

Sub.	b_1	b_2	b_3	b_4	b_5	b_6	b_7	b_8	b_9	b_{10}
1	129	125	119	132	120	123	122	125	117	121
2	75	78	74	75	71	65	65	82	83	77
3	92	84	89	86	94	89	88	96	95	97
4	88	108	90	105	93	104	92	99	94	100
5	115	94	91	109	117	105	98	111	116	95
6	106	112	99	92	100	95	100	106	101	104
7	100	91	91	84	93	87	85	87	89	80
8	103	106	96	112	100	108	112	94	96	108
9	103	106	96	112	100	108	112	94	96	108
10	106	101	104	108	105	91	125	116	99	106
11	121	102	98	121	112	115	112	118	109	102
12	103	109	120	101	93	96	113	118	109	102
13	91	95	95	106	85	103	114	104	81	105
14	82	75	72	83	76	68	62	33	67	75
15	121	94	123	124	119	114	111	96	116	105
16	102	104	95	108	103	100	98	104	100	108
17	114	110	98	90	98	93	98	104	100	102
18	105	112	123	105	95	98	115	120	112	104
19	100	101	95	102	95	108	110	98	95	100
20	92	97	98	100	89	102	115	104	90	105

คะแนนดิบ (ต่อ)

ความเร็วของการอ่านบทความตีค่า-แดง สลับค่า(a_2)

Sub.	b_1	b_2	b_3	b_4	b_5	b_6	b_7	b_8	b_9	b_{10}
1	113	95	97	100	78	81	96	98	101	101
2	106	97	86	106	110	95	90	106	91	97
3	85	82	78	68	78	75	75	80	83	79
4	100	98	116	106	102	103	93	109	102	104
5	104	93	91	92	97	102	106	111	92	109
6	91	80	70	70	76	79	76	71	69	64
7	68	73	71	75	68	72	71	71	59	71
8	92	101	87	90	89	99	85	102	100	101
9	58	64	72	74	59	72	65	68	65	67
10	74	71	71	66	68	62	75	71	68	62
11	59	62	70	80	92	95	97	96	98	100
12	98	91	80	87	81	80	76	83	83	87
13	75	67	74	65	67	79	72	87	69	75
14	105	101	110	102	105	104	106	108	108	109
15	90	78	69	78	85	77	63	63	58	71
16	84	72	74	70	73	83	70	67	68	71
17	85	82	75	66	75	75	73	81	85	80
18	67	75	73	74	67	76	72	75	62	69
19	59	63	72	73	67	71	70	68	64	68
20	73	68	73	64	68	75	70	85	65	93

คะแนนดิบ (ทอ)

ความเร็วของการอ่านบทความสั้นค่าล้วน (a_3)

Sub.	b_1	b_2	b_3	b_4	b_5	b_6	b_7	b_8	b_9	b_{10}
1	97	85	90	95	106	89	95	93	88	93
2	111	105	105	100	107	115	104	109	97	103
3	85	73	77	79	81	71	69	77	69	78
4	65	67	65	75	74	76	69	77	70	66
5	80	78	81	76	69	74	74	73	76	77
6	92	90	87	80	90	91	90	90	82	80
7	91	89	95	75	77	80	85	90	79	70
8	89	105	103	105	111	102	107	92	105	117
9	86	87	80	88	90	85	76	89	80	78
10	105	105	102	101	104	115	100	109	91	105
11	115	105	104	102	99	102	96	105	109	106
12	79	89	79	67	75	75	80	79	71	89
13	95	94	95	100	91	99	94	85	80	100
14	85	90	89	91	90	90	85	84	90	84
15	106	106	115	95	115	105	104	110	89	118
16	80	79	70	70	70	75	69	69	67	81
17	92	91	93	100	89	86	94	101	93	95
18	101	103	99	95	105	98	100	99	96	98
19	94	89	89	95	90	91	90	88	89	90
20	78	75	77	76	76	75	76	78	79	78

คะแนนดิบ (ต่อ)

ความเร็วของการอ่านบทความสี่แกน (a₄)

Subj.	b ₁	b ₂	b ₃	b ₄	b ₅	b ₆	b ₇	b ₈	b ₉	b ₁₀
1	109	93	99	107	99	92	98	109	97	99
2	83	85	100	93	86	89	86	93	86	93
3	104	109	112	107	102	112	103	90	103	100
4	104	111	99	96	104	105	88	99	102	99
5	79	70	80	99	74	62	73	72	72	69
6	103	98	102	98	104	105	100	96	92	95
7	79	69	81	79	81	86	80	82	77	77
8	105	102	88	105	107	90	99	107	108	113
9	113	93	104	91	103	99	95	84	85	92
10	92	100	109	92	93	95	100	96	88	90
11	96	91	102	90	93	86	98	96	107	115
12	65	71	66	57	60	53	58	57	53	64
13	84	87	99	84	78	84	78	79	89	97
14	110	107	98	86	90	86	89	104	97	94
15	91	91	87	80	78	88	88	97	84	80
16	95	100	97	89	95	101	98	92	93	100
17	63	69	67	58	60	54	59	58	60	63
18	76	65	78	77	78	84	78	80	75	76
19	75	68	81	98	72	65	74	73	73	68
20	82	86	100	94	88	83	84	90	89	92

คะแนนดิบ (ต่อ)

คะแนนความเข้าใจในการอ่านแบบทดสอบโคลงสี่ก้า-แดง สลับอักษร (a_1)

Subj.	b_1	b_2	b_3	b_4	b_5	b_6	b_7	b_8	b_9	b_{10}
1	24	27	19	25	22	26	17	21	17	20
2	18	20	13	19	20	27	24	14	17	24
3	14	25	18	17	12	21	20	27	16	21
4	10	18	15	18	17	17	12	19	15	12
5	26	20	20	22	20	22	16	21	18	19
6	18	24	25	14	25	24	15	22	22	29
7	21	24	26	26	22	29	17	22	21	18
8	20	22	19	26	17	24	19	17	18	21
9	26	20	29	29	21	19	16	21	25	29
10	23	18	19	27	19	23	19	20	24	24
11	17	27	22	23	20	15	23	24	23	17
12	30	26	23	20	27	26	27	24	28	21
13	21	17	21	28	22	24	25	29	26	31
14	31	25	26	31	24	31	30	29	27	24
15	16	21	20	22	30	20	21	29	26	21
16	12	20	13	14	12	18	15	12	12	11
17	20	19	21	15	27	20	16	23	23	19
18	26	28	19	24	20	26	28	22	22	24
19	19	25	16	22	22	20	19	16	15	15
20	19	13	16	22	15	15	12	14	19	19

คะแนนดิบ (ทอ)

คะแนนความเข้าใจในการอ่านแบบทดสอบโคลซ สี่คำ-แดง สลับคำ (a_2)

Subj.	b_1	b_2	b_3	b_4	b_5	b_6	b_7	b_8	b_9	b_{10}
1	15	24	17	19	20	23	24	21	19	21
2	19	19	16	24	18	25	21	28	14	20
3	21	23	23	19	23	20	25	23	20	22
4	23	30	26	26	23	22	24	23	24	20
5	19	23	20	20	20	20	15	18	26	16
6	25	24	23	21	20	21	23	21	29	26
7	23	23	26	19	19	22	14	18	20	26
8	15	16	18	25	20	18	16	19	15	15
9	14	20	17	19	16	17	16	18	15	18
10	22	22	22	21	17	17	20	20	20	17
11	28	22	19	27	28	25	16	18	19	18
12	16	22	24	22	27	25	20	26	24	14
13	22	16	15	20	22	15	23	22	27	26
14	15	19	16	21	23	21	16	16	22	22
15	17	16	16	18	20	18	20	25	21	23
16	18	20	18	15	22	17	21	22	19	21
17	15	29	31	26	23	22	22	27	22	26
18	20	19	18	18	20	19	15	21	23	21
19	18	18	22	17	17	20	22	27	17	22
20	25	21	21	18	21	23	17	17	22	20

คะแนนดิบ (ต่อ)

คะแนนความเข้าใจในการอ่านแบบทดสอบโคลซ สี่คำล้วน (a_3)

Subj.	b_1	b_2	b_3	b_4	b_5	b_6	b_7	b_8	b_9	b_{10}
1	21	23	21	20	26	25	17	15	27	12
2	11	13	23	12	21	26	26	18	25	21
3	29	28	20	35	34	29	29	15	30	22
4	17	28	28	21	28	32	24	34	28	21
5	30	29	22	27	31	23	22	24	31	29
6	19	27	19	19	24	26	27	27	27	28
7	27	26	32	27	20	27	21	26	17	29
8	19	22	14	15	18	23	14	13	18	19
9	17	23	17	19	20	21	15	11	21	14
10	25	27	33	28	24	18	20	22	21	25
11	27	21	17	23	18	26	30	32	25	30
12	15	18	19	16	22	22	16	22	19	14
13	13	17	19	15	15	14	21	17	17	21
14	25	34	22	31	23	25	22	18	34	27
15	15	14	12	12	12	13	12	15	12	21
16	33	25	31	33	32	30	30	26	31	26
17	19	25	20	19	29	20	25	25	20	24
18	19	20	24	18	24	22	26	26	30	18
19	25	26	27	20	27	23	25	18	17	24
20	19	30	18	18	23	16	21	24	18	20

คะแนนดิบ (ต่อ)

คะแนนความเข้าใจในการอ่านแบบทดสอบโคลช สีแคงลวน (a_4)

Subj.	b_1	b_2	b_3	b_4	b_5	b_6	b_7	b_8	b_9	b_{10}
1	33	34	25	30	23	32	21	24	27	21
2	12	14	13	19	14	18	24	24	15	25
3	25	20	25	23	21	21	30	23	22	18
4	16	19	15	17	16	14	18	16	23	18
5	17	18	24	19	17	23	19	18	17	16
6	19	30	18	18	23	16	21	24	18	20
7	25	26	27	20	27	23	25	18	17	24
8	19	20	24	18	24	22	26	26	30	18
9	19	25	20	19	29	20	25	25	20	24
10	17	15	15	17	21	27	24	17	22	34
11	17	15	20	24	14	17	18	20	23	18
12	23	19	21	16	15	16	17	18	15	17
13	15	22	20	17	22	23	15	18	15	20
14	21	18	22	18	18	15	23	19	18	22
15	28	15	23	26	31	33	25	27	17	24
16	19	18	20	21	22	19	18	21	22	23
17	20	18	16	17	22	17	32	17	20	16
18	13	18	19	19	19	18	25	18	17	14
19	15	14	14	31	15	14	14	14	17	14
20	13	27	26	13	25	21	18	14	20	19

ประวัติการศึกษา

ชื่อ

นายสุธรรม รัตนโชติ

วุฒิการศึกษา

ปริญญาการศึกษามัธยมศึกษา วิทยาลัยวิชาการศึกษาพระนคร
ปีการศึกษา 2513

ตำแหน่งและสถานที่ทำงาน

อาจารย์ตรีโรงเรียนประจวบ วิทยาลัย อำเภอเมือง
จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ทุนวิจัยการศึกษา

ได้รับทุนวิจัยจากสภาวิจัยแห่งชาติ ประจำปีการศึกษา 2517
เป็นเงิน 2,250.00 บาท

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย